

POSTANOWIENIE

Dnia 29 maja 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z wniosku E. M.
przy uczestnictwie S. M.
o podział majątku wspólnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 29 maja 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w B.
z dnia 8 lipca 2016 r., sygn. akt II Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni E. M. wniosła o podział majątku wspólnego zgromadzonego w trakcie związku małżeńskiego z uczestnikiem. Sąd Rejonowy w B. postanowieniem z dnia 2 listopada 2015 r. uzupełnionym postanowieniem z dnia 14 grudnia 2015 r. ustalił skład majątku wspólnego wnioskodawczyni E. M. oraz uczestnika postępowania S. M. i dokonał jego podziału. Osią sporu było ustalenie źródeł finansowania zakupu poszczególnych składników majątkowych tworzących gospodarstwo rolne i związane z tym kwestie przynależności poszczególnych składników do majątku wspólnego lub osobistego, jak też co do poczynienia przez uczestników nakładów z majątków osobistych na majątek wspólny. Sąd pierwszej instancji przeprowadził postępowanie dowodowe i szeroko omówił jego wyniki. Podziału ustalonego majątku dokonał w ten sposób, że całość

gospodarstwa przyznana została uczestnikowi, zaś wnioskodawczyni jedynie kwota zabrana przez nią z konta bankowego, kiedy odeszła z gospodarstwa. W związku z tym Sąd zasądził na rzecz uczestniczki od wnioskodawcy dopłatę w kwocie 268 413,94 zł płatną w dwóch ratach w terminach 6-ciu miesięcy i 2 lat od dnia uprawomocnienia się postanowienia.

Sąd Okręgowy w B. postanowieniem z dnia 8 lipca 2016 r. oddalił apelację wniesioną przez uczestnika postępowania, który kwestionował poczynione ustalenia faktyczne. Sąd odwoławczy poddał kontroli zarzuty błędu w tych ustaleniach i ocenie dowodów, jednak ostatecznie przyjął je za własne, jako prawidłowe. Zgodził się również z wnioskami prawnymi tego Sądu i dokonany w ich wyniku sposobem podziału majątku wspólnego.

W skardze kasacyjnej, opartej na obydwu podstawach z art. 398³ § 1 k.p.c. wnioskodawca zarzucił naruszenie przepisów postępowania - art. 233 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 382 k.p.c., art. 212 w zw. z art. 229 w zw. z art. 230 w zw. z art. 223 § 1 w zw. z art. 378 § 1 w zw. z art. 381 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., art. 217, art. 227, art. 236 w zw. z art. 391 k.p.c. oraz art. 381, art. 382 i art. 378 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., a ponadto podniósł naruszenie prawa materialnego – niewłaściwe zastosowanie art. 212 § 3 k.c. oraz niewłaściwą wykładnię art. 212 § 3 k.c. w zw. z 216 § 1 k.c. Skarżący domagał się uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji oraz zasądzenia na jego rzecz kosztów dotychczasowego postępowania, w tym kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy

przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania.

Skarżący uzasadnił potrzebę rozpatrzenia jego skargi wystąpieniem przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., to znaczy oczywistą zasadnością wniesionego środka odwoławczego. Jego zdaniem oczywiście uzasadnione są zarzuty procesowe dotyczące niepełnego odniesienia się do podniesionych w apelacji zastrzeżeń uczestnika do oceny materiału dowodowego i poczynionych ustaleń faktycznych; oczywiście uzasadniony jest również zarzut naruszenia art. 212 § 3 k.c. wobec niepoczynienia ustaleń co do możliwości uiszczenia przez uczestnika dopłat na rzecz wnioskodawczyni we wskazanych terminach.

Skarga kasacyjna jest w sposób oczywisty uzasadniona wówczas, gdy dla przeciętnego prawnika z samej jej treści - bez pogłębionej analizy i jurydycznych dociekań - w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy kasacyjne zasługują na uwzględnienie. Skarżący, powołując się na przesłankę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. powinien wykazać kwalifikowany charakter zarzucanego naruszenia przepisów prawa, przytaczając argumenty świadczące nie tylko o dostrzegalnym *prima vista* naruszeniu przynajmniej części przytoczonych w podstawach skargi przepisów, ale także o tym, że zaskarżone orzeczenie jest jaskrawo nieprawidłowe (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15, LEX nr 1770910).

Wskazywane przez skarżącego przyczyny oczywistej zasadności jego skargi nie uprawniają do uznania, że rzeczywiście zachodzi przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Sąd Okręgowy nie ograniczył się do zaakceptowania ustaleń poczynionych przez Sąd Rejonowy i pozornego jedynie – jak uważa skarżący - rozważenia zarzutów uczestnika. Przeprowadził szczegółową kontrolę, uzupełniając ocenę materiału dowodowego tam, gdzie dostrzegł w tym zakresie braki. Wbrew twierdzeniom skarżącego nie można tej oceny uznać za oczywiście niekompletną i pobieżną. Również zarzut naruszenia art. 212 § 3 k.c. w zw. z art. 216 k.c. nie jest nie jednoznacznie słuszny, skoro całe postępowanie poświęcone było ustalaniu stanu majątkowego uczestników postępowania

i składników nie tylko ich majątku wspólnego, ale także – z uwagi na podnoszone zarzuty – składników ich majątków osobistych. Wobec uzyskania przez wnioskodawcę wyłącznego prawa do gospodarstwa rolnego składającego się z kilku nieruchomości, sprzętu i dobytku, nie sposób zgodzić się, że okoliczności związane z płatnościami dopłaty na rzecz wnioskodawczyni nie zostały należycie wyjaśnione, ani też, że przyjęty harmonogram spłaty narusza zasady przewidziane w przepisach wskazanych przez wnioskodawcę.

W związku z powyższym uznać należy, iż powołana przez skarżącego podstawa przyjęcia jego skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zachodzi. Okoliczności sprawy nie wskazują również, aby zachodziły inne przesłanki z art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia tej skargi do rozpatrzenia.